1K - ITALIJANSKI JEZIK IN SLOVSTVO

Načrt učnih enot:
A. ORTOGRAFIA: divisione in sillabe, accento, apostrofo, punteggiatura
B. september/oktober
C. Dijak pravilno uporablja pravopisna pravila (velike in male črke, ločila, naglase, apostrofe/ elizije) pri pisnem izražanju ter samostojno prepozna in odpravi pravopisne napake.
D.Dijak v preprostih stavkih pravilno uporablja osnovna pravopisna pravila (velika začetnica, končna ločila, osnovni naglasi in apostrofi) ter loči med osnovnimi pravopisnimi zgradbami.

A. VERBO: coniugazioni verbali, tutti i modi e tutti i tempi verbali, verbi transitivi e intransitivi, verbi personali e impersonali, verbi ausiliari, servili, fraseologici, causativi, forma attiva, passiva e riflessiva.
B. oktober/november
C. Dijak pravilno sprega glagole v različnih časih in naklonih, ustrezno izraža časovna razmerja ter glagolske oblike tekoče rabi pri ustnem in pisnem sporočanju.
D. Dijak prepozna glagol ter pravilno sprega pogoste pravilne in nepravilne glagole v sedanjiku (presente) ter v osnovnem preteklemu času (passato prossimo).

A. NOME E ARTICOLO: struttura dei nomi, genere, numero, cos'è l'articolo, e a cosa serve.
B. november
C. Dijak prepozna vrste samostalnikov in členov, pravilno določa njihov spol in število ter jih ustrezno ujema in uporablja v stavčni strukturi.
D. Dijak prepozna samostalnik in člen v besedilu, pravilno določi njihov spol ter število in jih ustrezno ujema v enostavnih stavčnih strukturah.

A. AGGETTIVO E PRONOMI: struttura e forma dell'aggettivo qualificativo, la funzione e la posizione, i gradi; pronomi e aggettivi pronominali; pronomi personali, relativi e misti; pronomi e aggettivi possessivi, dimostrativi, indefiniti. interrogativi, esclamativi, numerali.
B. december/januar
C. Dijak razloči vrste pridevnikov (opisne, določne, svojilne ipd.), jih pravilno ujema s samostalnikom ter jih ustrezno stopnjuje za natančno opisovanje lastnosti. Dijak prepozna in pravilno uporablja različne vrste zaimkov (osebne, svojilne, pokazalne, relativne ipd.) ter z njimi uspešno nadomešča samostalnike za večjo tekočnost besedila.
D. Dijak prepozna opisne in svojilne pridevnike ter jih ustrezno ujema v spolu in številu s samostalnikom. Dijak prepozna in v osnovnih stavkih pravilno uporabi osebne zaimke (v vlogi osebka) ter osnovne svojilne zaimke.

A. EPICA: il mito e la lettura di brani antologizzati
B. januar
C. Dijak pojasni značilnosti epike kot literarne zvrsti, prepozna njene temeljne slogovne elemente (epski pesniški ukras,herojski ton) ter razume njen zgodovinski in kulturni pomen. Dijak opredeli pojem mita, razloži njegovo vlogo in funkcijo v družbi ter analizira tipične mitološke motive, simbole in likovne vzorce v besedilih.
D. Dijak navede osnovno definicijo epike kot literarne zvrsti in poimenuje njeno temeljno značilnost (pripovedovanje o junaških dejanjih). Dijak opredeli mit kot tradicionalno zgodbo ter navede vsaj en primer mita in njegov osnovni potek.

A. ILIADE: autore, poema, spazio, tempo, trama, personaggi, dei, temi, voce narrante, stile, analisi dei testi principali.
B. druga polovica januarja
C. Dijak povzame vsebino in strukturo Ilijade, analizira ključne junake (Ahil, Hektor) ter prepozna osrednje motive (jeza,čast, usoda, vojna).
D. Dijak obnovi osnovno zgodbo Ilijade (Trojanska vojna) in poimenuje glavna lika (Ahil, Hektor).

A. ODISSEA: autore, poema, spazio, tempo, trama, personaggi, dei, temi, voce narrante, stile, analisi dei testi principali.
B. februar
C. Dijak predstavi potek Odisejevega potovanja, analizira lik Odiseja kot simbol radovednosti ter prepozna motive domotožja, zvestobe in premagovanja ovir.
D. Dijak povzame osnovno vsebino Odisejevega vračanja domov na Itako ter prepozna lik Odiseja.

A. EPICA LATINA - ENEIDE
B. druga polovica februarja
C. Dijak razloži značilnosti Vergilijeve Eneide, primerja lik Eneja z grškimi epskimi junaki ter pojasni pomen dela za rimsko identiteto in politično zgodovino.
D. Dijak navede osrednji motiv Eneide (Enejevo potovanje in beg iz Troje z namenom ustanovitve novega mesta/Rima).

A. TESTO NARRATIVO: tecniche narrative, fabula e intreccio, rappresentazione dei personaggi, spazio e tempo, il narratore e il punto di vista, i livelli della narrazione, lingua e lo stile.
B. september/oktober
C. Dijak analizira temeljne gradnike pripovednega besedila (zgodba, pripovedovalec, prostor, čas, liki) ter razlikuje med kronološkim potekom in pripovednimi tehnikami (vračanje v preteklost, preskoki).
D. Dijak v pripovednem besedilu prepozna in navede ključne sestavne dele (kdo, kje, kdaj in kaj se zgodi).

A. FORME E GENERI DELLA NARRAZIONE: fiaba, favola, novella, racconto, romanzo, narrazione fantastica, fantasy, fantascienza, il giallo, romanzo di formazione, narrazione storica, il romanzo realista, romanzo e racconto psicologico, narrativa contemporanea.
B. november - februar
C. Dijak razlikuje med različnimi pripovednimi zvrstmi (npr. pravljica, novela, roman, kratka zgodba) ter prepozna njihove strukturne in tematske posebnosti.
D. Dijak poimenuje in med seboj razloči osnovne pripovedne zvrsti (npr. pravljica, kratka zgodba, roman).

A. FORME DI TEMI: descrittivo, espressivo, argomentativo.
B. marec-maj
C. Dijak prepozna značilnosti opisnega, razlagalnega in argumentativnega besedila ter je sposoben samostojno tvoriti vse tri vrste spisov z ustrezno zgradbo, slogom in argumentacijo.

D. Dijak prepozna razliko med opisom, razlago in mnenjem ter samostojno napiše kratek, zgradbeno preprost opis ali kratko razlago na znano temo.

DOKAZI S KATERIMI BO MOGOČE DOKAZATI DOSEGANJE REZULTATOV:
PISNI DOKAZI
Vaje iz slovnice (pravilna raba pravopisa, spregatve glagolov, ubanje samostalnikov/ pridevnikov in raba zaimkov) ter pisno preverjanje poznavanja književnosti (obnova vsebine, analiza likov in motivov iz Ilijade, Odiseje in Eneide).
Izdelana opisna, razlagalna in argumentativna besedila, v katerih dijak demonstrira pravilno strukturo besedila, bogat besedni zaklad, ustrezno slovnico ter sposobnost argumentiranja.
Zapisana besedila ali odpravljene pravopisne/slovnične napake v obstoječih besedilih (dokaz obvladovanja pravopisa in ortografije).
Izpolnjeni delovni listi z odgovori na vprašanja ob branju odlomkov iz epov ali pripovednih besedil.
USTNI DOKAZI:
Tehtno odgovarjanje na vprašanja o slovničnih pravilih, književnih epobih ter strukturi besedilnih vrst.
Aktivno sodelovanje v razpravi o prebranem mitu ali odlomeku, kjer dijak ustno izraža,utemeljuje in zagovarja svoje mnenje ter reagira na stališča sošolcev.
Predstavitev izbranega mita, književnega junaka (npr. Ahil vs. Enej) ali strukturiran opis poljubne teme pred razredom.
IZDELKI IN PROJEKTNO DELO:
Izdelane grafične ali pisne primerjave med različnimi pripovednimi zvrstmi ali med liki iz antičnih epov.
Zbirka dijakovih preteklih spisov, popravljenih nalog in refleksij, ki izkazuje postopni napredek v jezikovni pravilnosti, samostojnosti in samozavesti.

Spremljanje napredka in formativno preverjanje:
Ugotavljanje razumevanja in prepoznavanje vrzeli (formativno spremljanje):
Uporaba kratkih dejavnosti, kot so izstopni lističi (exit tickets), metoda »dihotomnih vprašanj« (da/ne) ali hitri spletni kvizi za takojšen vpogled v razumevanje snovi.
Spremljanje dijakov med reševanjem vaj, delom v parih in razpravah, kar omogoča takojšnje zaznavanje nerazumevanja ali napačnih interpretacij.
Redno reševanje kratkih neformalnih kvizov, delovnih listov ali diktatov za identifikacijo posameznih ali skupnih vrstičnih vrzeli v znanju slovnice in vsebine.
Posredovanje povratne informacije:
Dijakom ne dajem le končnih ocen, temveč jasne pisne in ustne napotke o tem, kaj so naredili dobro ter kje in kako lahko svoje znanje izboljšajo.
Med samostojnim delom dijakov pristopim k tistim, ki potrebujejo dodatno razlago ali spodbudo (posebej dijakom tujcem ali šibkejšim dijakom).
Uporaba enostavnih ocenjevalnih rešetk (rubrik), s katerimi dijaki sami ali v parih pregledajo sestavke, s čimer razvijajo kritično razmišljanje in samostojnost pri odpravljanju napak.

Povratna informacija in možnosti za izboljšanje:
Pojasnjevanje doseženih rezultatov:
Rezultate pojasnjujem osebno in diskretno, pri čemer se osredotočam na dijakov posamični napredek ter jasno razmejitev med močnimi področji in področji, ki potrebujejo izboljšavo.

Dijakom predložim kriterije vrednotenja, da natančno razumejo, kje so doseženi cilji in kje je prišlo do odstopanj od pričakovanj.
Rezultat predstavim kot trenutni posnetek stanja in izhodišče za nadaljnje učenje, s čimer gradim samozavest dijakov in jih motiviram za napredek.
Odpravljanje ugotovljenih vrzel v znanju:
Dijakom s šibkejšim predznanjem ali dijakom tujcem pripravim dodatne, stopnjevane vaje za utrjevanje specifičnih vrzel (npr. pravopisne vaje, spregatve glagolov ali raba zaimkov).
Pogoste in skupne napake celotne skupine obravnavamo skupaj na tabli v obliki neopredeljene refleksije (brez izpostavljanja posameznikov).
Šibkejše dijake vključujem v parne dejavnosti z bolj samostojnimi sošolci, kar spodbuja medsebojno pomoč, utrjuje znanje obeh ter krepi komunikacijsko samozavest.
Dijakom pomagam oblikovati konkretne, obvladljive korake za odpravo pomanjkljivosti (npr. ponovno branje odlomka epa z vprašanji za usmerjanje, kratke sprotne ponovitve besedišča).

Načini ocenjevanja in dokazi o doseženih rezultatih:
1. Pisno ocenjevanje
Šolski pisni preizkusi znanja (testi): omogočajo preverjanje poznavanja in pravilne uporabe slovničnih pravil (ortografija, spreganje glagolov, ujemanje samostalnikov, pridevnikov in zaimkov) ter preverjanje razumevanja pojmov in vsebine iz književnosti (značilnosti epa, mita, analiza del Ilijada, Odiseja, Eneida).
Pisni sestavki (spisi – opisni, razlagalni, argumentativni): Omogočajo preverjanje zmožnosti samostojnega tvorjenja besedil, ustrezne strukture posameznih besedilnih vrst, pravilnosti pravopisa in sintakse, rabe specifičnega besedišča ter sposobnosti pisnega izražanja in utemeljevanja lastnega mnenja.
2. Ustno ocenjevanje
Ustni zagovori in strokovni dialog: omogočajo preverjanje tekočnosti ustnega izražanja, spontane rabe slovničnih struktur in besedišča, sposobnosti pojasnjevanja in medsebojne primerjave besedil ter zmožnosti jasnega zagovarjanja lastnih stališč v interakciji s sogovorcem.
Ustne predstavitve (referati / kratki nastopi): omogočajo preverjanje samozavesti pri javnem nastopanju,ustrezne strukture ustnega predajanja informacij ter razumevanja izbrane književne ali jezikovne teme.
3. Projektno delo in praktični izdelki
Primerjalni in raziskovalni projekti (npr. primerjava likov Ahila in Eneja ali analiza mitoloških motivov): omogočajo preverjanje višjih taksonomskih stopenj znanja – samostojnega zbiranja, povezovanja in vrednotenja podatkov, analize pripovednih struktur ter ustvarjalne uporabe znanja.
Učna mapa / Portfolio (zbirka pisnih izdelkov in refleksij): omogoča spremljanje procesnega napredka dijakov skozi čas, preverjanje njihove učne samostojnosti, zmožnosti samovrednotenja ter postopnega odpravljanja individualnih vrzel v znanju (izjemno primerno za spremljanje napredka dijakov tujcev).

Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet):
Dosežki dijakov se presojajo na podlagi kriterijskega ocenjevanja, ki temelji na kakovosti izkazanega znanja, in ne na zgolj matematičnem izračunavanju povprečja ocen. Presoja se izvaja glede na naslednjih pet ključnih kriterijev:

Jezikovna in pravopisna pravilnost: Uporaba ustrezne ortografije, pravilno spreganje glagolov, ujemanje samostalnikov, pridevnikov ter ustrezna raba zaimkov v ustnem in pisnem izražanju.
Razumevanje in analiza besedil: Sposobnost obnavljanja vsebin, prepoznavanja strukturnih značilnosti besedilnih vrst ter razumevanja mitov in epskih del (Ilijada, Odiseja, Eneida).
Uporaba znanja in samostojnost: Zmožnost samostojnega prenosa slovničnih pravil in besedišča v nove ustne ter pisne situacije z minimalno učiteljevo pomočjo.
Argumentacija in kritično razmišljanje: Sposobnost oblikovanja, izražanja in utemeljevanja lastnega mnenja ter medsebojne primerjave besedil in književnih likov.
Kakovost izvedbe in struktura: Jasna organizacija pisnih sestavkov (opisni, razlagalni, argumentativni) ter tekočnost in zanesljivost pri ustnem sporočanju.
Določitev ravni znanja
Minimalno znanje (Zadostno): Dijak ob občasni pomoči ali usmerjanju prepozna osnovna slovnična pravila in književne pojme. Zmožen je obnavljanja preprostih vsebin ter tvorjenja jezikovno enostavnih stavkov, v katerih se še pojavljajo opazne pravopisne ali slovnične pomanjkljivosti.
Osnovno znanje (Dobro): Dijak samostojno uporablja pravopisna in slovnična pravila v znanih okoliščinah. Razume ter prepozna strukturo besedilnih vrst in osrednje motive epike. Ustno in pisno se izraža razumljivo, pri čemer občasno potrebuje manjšo spodbudo pri globlji argumentaciji.
Napredno znanje (Prav dobro): Dijak zanesljivo in samostojno uporablja jezikovna pravila, analitično pristopa k obravnavi besedil ter ustrezno primerja književna dela in epske junake. Njegovo izražanje je tekoče, pisni sestavki so strukturno dobro usklajeni, lastna mnenja pa jasno in samostojno utemeljena.
Vrhunsko znanje (Odlično): Dijak izkazuje visoko stopnjo jezikovne pravilnosti, uporablja bogato specifično besedišče ter samostojno in ustvarjalno povezuje pridobljeno znanje. Sposoben je poglobljene analize, kritične primerjave kompleksnih besedil ter suverenega zagovarjanja lastnih stališč v ustni in pisni obliki.

Pogoji za pozitivno zaključno oceno:
Oblikovanje predloga zaključne ocene Predlog zaključne ocene se oblikuje sintetično in narativno na podlagi kriterijskega ocenjevanja ter celostnega spremljanja dijakovega napredka skozi celotno šolsko leto. Končna ocena ni zgolj matematično povprečje posameznih ocen, temveč odraz dejanske stopnje usvojitve temeljnih ciljev in standardov znanja. Pri oblikovanju ocene se upoštevajo: Pisni in ustni dosežki pri preverjanju ter ocenjevanju znanja. Napredek pri samostojnosti, samozavesti ter postopnem odpravljanju ugotovljenih vrzel v znanju (zlasti pri dijakih tujcih). Sprotno delo, opravljene naloge in sodelovanje pri pouku. Pogoji za pozitivno zaključno oceno (minimalni standardi znanja) Za pozitivno zaključno oceno (zadostno - 2) mora dijak konkretno in preverljivo izkazati naslednje temeljne učne rezultate, znanja, spretnosti in kompetence: Jezikovna in pravopisna pravilnost (Ortografija in slovnica): Samostojno ali ob manjšem usmerjanju uporablja osnovna pravopisna pravila (velika začetnica, ločila,osnovni naglasi). Pravilno določa spol in število samostalnikov ter členov in jih ustrezno ujema v preprostih stavkih. Zna pravino spregati pogoste pravilne in nepravilne glagole v sedanjiku (presente) in osnovnem pretekliku (passato prossimo). Prepozna pridevnike in osebne/svojilne zaimke ter jih vključuje v osnovno stavčno strukturo. Razumevanje in analiza besedil: Prepozna in razlikuje osnovne značilnosti ter strukturo opisnega, razlagalnega in argumentativnega besedila. Sposoben je tvoriti kratek, zgradbeno preprost pisni sestavek ali opis na znano

temo. Književnost (Epika, mitologija in antika): Pozna definicijo epike in mita kot literarnih zvrsti. Zna obnoviti osnovno zgodbo ter poimenovati glavne junake in ključne motive obravnavanih epov (Ilijada,Odiseja, Eneida). Ustno in pisno izražanje ter komunikacijske kompetence: Sposoben je v ustni ali pisni obliki izraziti svoje mnenje ter ga na preprost način utemeljiti. Pri komunikaciji in odgovarjanju na vprašanja uspešno uporablja usvojeno tematsko besedišče.

Uvedeni učbeniki, delovni zvezki, berila, knjige in drugo učno gradivo, ki dijaka spremlja na svoji učni poti:
L'italiano di tutte e di tutti (L. Serianni, V. Della Valle, G. Patota), Le parole del mondo (Tortora, Annaloro, Baldi, Carmina).